

Gemeenteraad Borger-Odoorn

Ons kenmerk

69846-2026:724664

Behandeld door

I. Uiterwijk

Doorkiesnummer

14 0591

Bijlage

Datum

29 september 2026

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen betaalbaarheid wonen en woonlasten in de gemeente Borger-Odoorn

Geachte leden van de raad,

Op 1 september 2026 hebben wij een aantal schriftelijke vragen ontvangen van het raadslid mevrouw B. Haan (LBO) naar aanleiding van het artikel '95 huishoudens in Borger-Odoorn kunnen de huur (bijna) niet meer betalen'. Dit artikel is op 25 augustus 2026 gepubliceerd op de website van het Algemeen Dagblad (AD). Het artikel is gebaseerd op gegevens uit de Lokale Monitor Wonen 2024 en gaat in op huishoudens met een betaalrisico en de betaalbaarheid van woonlasten in Borger-Odoorn.

In de vragen verzoekt mevrouw Haan ons college om een reactie op deze cijfers en vraagt zij naar de ontwikkeling van betaalrisico's, de invloed van energie- en woonlasten en de mogelijkheden om samen met woningcorporaties en andere partners de betaalbaarheid van wonen voor inwoners te verbeteren. Met deze brief beantwoorden wij de gestelde vragen.

Vraag 1: Hoe beoordeelt het college deze cijfers en de relatief hogere score van Borger-Odoorn ten opzichte van de drie genoemde vergelijkbare gemeenten?

Ons college neemt deze cijfers serieus. Een betaalrisico betekent dat een huishouden na betaling van woonlasten en andere noodzakelijke uitgaven beperkt financiële ruimte overhoudt. Het betreft daarmee een indicator voor financiële kwetsbaarheid en betekent niet automatisch dat sprake is van betalingsachterstanden of schulden.

Uit de Lokale Monitor Wonen blijkt dat in Borger-Odoorn 83 huishoudens per 10.000 huishoudens een betaalrisico hebben. In de vergelijkbare gemeenten Aa en Hunze, Midden-Drenthe en Noordenveld bedraagt dit gemiddeld 77 huishoudens per 10.000 huishoudens. Borger-Odoorn scoort daarmee op deze indicator iets hoger.

Wanneer naar het bredere beeld van de Lokale Monitor Wonen wordt gekeken, ontstaat een genuanceerder beeld. Op meerdere indicatoren die iets zeggen over de betaalbaarheid van wonen scoort Borger-Odoorn gunstig ten opzichte van de vergelijkingsgemeenten.

De woonquote (het deel van het besteedbaar inkomen dat aan woonlasten wordt besteed) en de huurquote (het deel van het inkomen dat huurders aan huur besteden) zijn relatief gunstig. Ook het betaalrisico binnen de corporatiesector wijkt niet ongunstig af. Dit geeft geen aanwijzing dat de sociale huursector in Borger-Odoorn als geheel minder betaalbaar is dan in de vergelijkingsgemeenten.

Woningcorporaties schetsen op basis van hun ervaringen een positief beeld. Zij geven aan dat huurachterstanden en betalingsproblemen in Borger-Odoorn relatief minder voorkomen dan in andere gemeenten waarin zij actief zijn. Deze

signalen uit de uitvoeringspraktijk sluiten aan bij het beeld dat de corporatiesector in Borger-Odoorn niet ongunstig afwijkt van vergelijkbare gemeenten.

Ook de samenstelling van de woningvoorraad geeft geen duidelijke verklaring voor de iets hogere score op betaalrisico. Borger-Odoorn kent, net als de vergelijkingsgemeenten, een overwegend koopgerichte woningvoorraad met daarnaast sociale en particuliere huur. Vanuit deze kenmerken is geen sprake van een duidelijk ongunstiger uitgangspositie.

Ons college ziet geen directe aanwijzingen dat de hogere score samenhangt met de woningvoorraad. De uitkomsten lijken eerder verband te houden met inkomen, huishoudsamenstelling en financiële kwetsbaarheid. Dit laat zien dat blijvende aandacht voor bestaanszekerheid en financiële weerbaarheid belangrijk blijft.

Vraag 2: Heeft het college inzicht in de ontwikkeling van het aantal huishoudens met een betaalrisico in Borger-Odoorn over de afgelopen jaren en in de belangrijkste oorzaken daarvan?

Wij volgen de ontwikkeling van de betaalbaarheid van wonen via de Lokale Monitor Wonen. Bij het duiden van ontwikkelingen over meerdere jaren is voorzichtigheid geboden. De indicator betaalrisico wordt namelijk niet alleen beïnvloed door woonlasten, maar ook door ontwikkelingen in inkomen, energieprijzen, huurtoeslag, landelijke compensatiemaatregelen en de normen die worden gehanteerd voor noodzakelijke uitgaven.

Uit landelijke analyses blijkt dat het aandeel huishoudens met een betaalrisico in de corporatiesector tussen 2023 en 2024 is toegenomen. Volgens de monitor hangt dit onder meer samen met het wegvallen van tijdelijke compensatiemaatregelen voor hoge energiekosten.

Voor een bredere duiding van deze ontwikkelingen betreft ons college ook signalen uit vroegsignalering, schuldhulpverlening, het financieel team en samenwerkingspartners zoals woningcorporaties, sociale teams, Andes en de Gemeentelijke Kredietbank. Voor ontwikkelingen rondom energiearmoede wordt daarnaast gebruikgemaakt van de Monitor Energiearmoede.

Daarmee ontstaat een breder beeld van factoren die van invloed zijn op de financiële situatie van huishoudens. Factoren zoals inkomensverlies door arbeidsongeschiktheid, pensionering, echtscheiding of overlijden van een partner, in combinatie met stijgende vaste lasten, kunnen leiden tot financiële problemen.

Vraag 3: Kan het college aangeven in hoeverre energieprijzen en andere stijgende vaste lasten bijdragen aan het betaalrisico van huishoudens, en hoe zich dit verhoudt tot de ontwikkeling van de energiearmoede in onze gemeente?

Energieprijzen en andere vaste lasten hebben direct invloed op de financiële ruimte van huishoudens. Als deze lasten stijgen, blijft er minder inkomen over voor andere noodzakelijke uitgaven. Dit vergroot het risico op financiële problemen.

Ook in de praktijk ziet ons college dat hogere energieprijzen en andere stijgende vaste lasten de financiële druk op huishoudens vergroten. Dit betreft niet alleen huishoudens met een laag inkomen, maar ook inwoners die net boven de inkomensgrenzen van ondersteuningsregelingen uitkomen en daardoor minder of geen aanspraak kunnen maken op financiële ondersteuning.

Dit beeld komt eveneens naar voren in het gebruik van voorzieningen.

Energiecoaches behoren tot de meest geraadpleegde voorzieningen binnen de Voorzieningenwijzer en het Financieel Team ondersteunt inwoners bij het benutten van beschikbare regelingen en tegemoetkomingen.

Voor energiearmoede gebruiken we de Monitor Energiearmoede van TNO. Daaruit blijkt dat Borger-Odoorn op verschillende indicatoren hoger scoort dan vergelijkbare gemeenten. Relatief meer huishoudens hebben te maken met een combinatie van een laag inkomen, hoge energielasten en/of een woning met een minder goede energieprestatie.

De ontwikkeling laat zien dat het aandeel huishoudens met energiearmoede in Borger-Odoorn is gedaald van 5,9% in 2024 naar 5,7% in 2026.

De Monitor Energiearmoede en de Lokale Monitor Wonen meten niet precies hetzelfde. Daarom kan niet worden vastgesteld of het om dezelfde huishoudens gaat. Beide bronnen laten wel zien dat stijgende energie- en woonlasten belangrijke factoren zijn in de financiële kwetsbaarheid van huishoudens.

Voor ons college benadrukt dit het belang van een samenhangende aanpak, waarbij zowel financiële ondersteuning als het beperken van structurele woon- en energielasten van belang zijn.

Vraag 4: Ziet het college, gelet op deze cijfers, aanleiding om samen met de woningcorporaties en andere betrokken partijen aanvullende maatregelen te nemen om de betaalbaarheid van de totale woonlasten voor inwoners te verbeteren?

Ons college ziet de cijfers als aanleiding om de betaalbaarheid van wonen en woonlasten blijvend te monitoren en hierover in gesprek te blijven met woningcorporaties en andere betrokken partijen. De cijfers geven op dit moment echter geen directe aanleiding voor aanvullende maatregelen.

De gemeente werkt al intensief samen met woningcorporaties, Sociale teams, Andes, de Gemeentelijke Kredietbank en andere partners aan vroegsignalering en financiële ondersteuning.

Daarnaast ondersteunt het financieel team inwoners via onder meer budgetcoaching, de Voorzieningenwijzer, de training Geld & Grip en waar nodig schuldhulpverlening.

Ons college ziet de grootste uitdaging vooral bij huishoudens waar meerdere risicofactoren samenkomen, zoals een laag inkomen, hogere energie- en woonlasten en beperkte financiële reserves.

Daarom blijven wij inzetten op preventie, vroegsignalering en ondersteuning van inwoners die financieel kwetsbaar zijn. De ontwikkelingen rondom betaalrisico's en woonlasten blijven wij samen met onze partners volgen. Ons college ziet op dit moment dan ook vooral aanleiding om de bestaande aanpak voort te zetten en waar nodig verder te versterken.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,
de secretaris, de burgemeester,

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized capital 'B' followed by a horizontal line and a small flourish.

E.W. Bennema

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized capital 'J' followed by a horizontal line and a small flourish.

mr. J. Seton